

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 53177711-010.06.02-2746
Konu : Atıksu Arıtma /Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı

04/03/2014

GENELGE
(2014/02)

Bu Genelge, 4/7/2011 tarih ve 27984 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereğince atıksu arıtma tesislerinin proje onaylarını yürütme işi Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü görevleri arasında tanımlanmış olup, bu kapsamda, Ülkemizdeki su kaynaklarının korunması ve ülke menfaatleri doğrultusunda sürdürülebilir kullanımının sağlanması için, istenilen düzeyde arıtma verimi sağlayacak, uygun yatırım ve işletim maliyetine sahip atıksu arıtma teknolojilerinin seçilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Ayrıca işletme sahiplerinin verimli ve ekonomik bir arıtma tesisine sahip olmasıyla çevresel yükümlülüklerini daha özenle yerine getirmeleri sağlanırken, Ülkemiz genelinde arıtılmış atıksuların geri kazanımı ve yeniden kullanımı hedeflenerek, atıksu arıtma/derin deniz deşarjı tesisi projelerinin betonarme, statik ve uygulama projeleri hariç proje onay işlemleri konusunda da birliktelik gerçekleştirilmiş olacaktır.

Genelgenin uygulanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda belirtilmektedir.

I. PROJENİN HAZIRLANMASI VE SORUMLULUKLAR

a) Onaya sunulan proje (atıksu arıtma/derin deniz deşarjı tesisi projesi), bu Genelgede yer alan şartları sağlayan firmalar tarafından hazırlanır.

b) Projeyi hazırlayan yabancı firmaların, yerel firmalar ile iş ortaklığı/konsorsiyum kurması şart olup, Ek-3 formu yerel firma tarafından doldurulacaktır.

c) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü), Bakanlığımız Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ve İbank A.Ş. tarafından yapılan ve/veya yaptırılan projelerde projeye başlamadan önce İl Müdürlüğüne başvuruda bulunarak Ek-6 formunun onaylatılması ve tasarımda dikkate alınması gerekmektedir.

ç) (c) maddesinde yer alan kurumlar hariç olmak üzere Kurum, Kuruluş ve İşletmeler proje hazırlama işi için yapacakları ihale şartnamelerine veya sözleşmelerine Genelge hükümlerine uyulacağına dair bir madde eklemelidir.

d) Onaya sunulan projeler; bir mühendis koordinatörlüğünde, atıksu sektöründe biri üç yıl tecrübeli iki çevre mühendisi ile tip ve büyüklüğüne göre, onay mercisinin uygun göreceği ilgili mühendislik dallarına mensup, bir mühendis olmak üzere en az üç mühendis (proje koordinatörü hariç) tarafından hazırlanmalıdır.

Proje koordinatörünün; Firma bünyesinde tam zamanlı çalışan ve atıksu sektöründe en az beş yıl tecrübeli Çevre Mühendisi/İnşaat Mühendisi olması gerekmektedir.

Ayrıca; onay mercii Bakanlık olan atıksu arıtma tesisi proje dosyasını hazırlayacak proje koordinatörünün;

- I. Bakanlık onaylı en az 5 adet Ek-3 Formunda veya
- II. En az 3 adedi Bakanlık onaylı olmak üzere toplamda 6 adet Ek-3 Formunda veya
- III. Bakanlık/İl Müdürlüğü onaylı 10 adet Ek-3 Formunda

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

projeyi hazırlayan/onaylayan kısmında imzasının bulunması,
Onay mercii Bakanlık/İl Müdürlüğü olan atıksu arıtma tesisi proje dosyasını hazırlayacak proje koordinatörünün; İl Müdürlüğü onaylı 5 adet Ek-3 Formunda veya Bakanlık onaylı en az 2 adet Ek-3 Formunda projeyi hazırlayan/onaylayan kısmında imzasının bulunması, gerekmektedir.

Bakanlığımızda üniversitelerin mühendislik bölümlerinden mezun olup, atıksu ile ilgili konularda İl Müdürü, İl Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve üstü görevlerde görev yapmış olanlar ile üniversitelerin mühendislik bölümlerinden mezun olup Çevre ve Şehircilik Uzmanı ve yardımcısı, Şube Müdürü teknik personel olarak görev yapmış olanlar proje koordinatörü olabileceklerdir. Söz konusu personelden Ek-3 formu istenilmeyecektir. Ayrıca söz konusu personelin firma bünyesinde tam zamanlı olarak çalışıyor olması gerekmektedir.

Ayrıca üniversitelerin çevre mühendisliği bölümünde çalışan arıtma konusunda uzman öğretim üyesi ve öğretim görevlisi proje koordinatörü olabilecektir. Öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden Ek-3 formu ve firma bünyesinde tam zamanlı çalışma şartı aranmayacaktır.

Firmada; koordinatör haricinde, istenilen ilgili meslek gruplarından herhangi biri yok ise taraflar arasında Genelgemizin hükümlerine uyulacağına belirtildiği ve hukuki esaslar çerçevesinde hazırlanmış noter onaylı hizmet alımı sözleşmesinin yapılması gerekmektedir.

Onay mercii; proje türü ve saha özelliklerine göre ilaveten mühendislik çalışmaları istemekte serbesttir.

e) Proje onay dosyası içerisinde teknik elemanların, mesleği ile ilgili kısımlarda paraflarının, çizim paftalarında ise ilgili teknik personelin ve proje koordinatörünün adı soyadı, imzası ve firma kaşesinin bulunması gerekmektedir.

f) Projenin, onay sürecinde olması veya onay mercii tarafından onaylanmış olması işletme sahibinin yürürlükteki mevzuat uyarınca çevre kirlenmesi ile ilgili sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

g) Projeyi hazırlayan, inşaatını ve/veya işletmesini yapan firmalar kendi konuları ile ilgili hususlarda, tesisin çevre izni kapsamında deşarj standartlarını/deniz ortamındaki seyrelmeyi sağladığının tespitine kadar sorumludur.

Tesisin, çevre izni kapsamında deşarj standartlarını/deniz ortamındaki seyrelmeyi sağlayamaması durumunda ise İl Müdürlüğü yürütücülüğünde, Üniversitelerin Çevre Mühendisliği Bölümleri ile ilgili diğer kurumlardan oluşturulacak en az üç kişilik komisyon ile tasarım, inşaat ve işletme süreçleri incelenir. İnceleme neticesinde deşarj standartlarını/deniz ortamındaki seyrelmenin sağlanamama nedenleri tespit edilerek komisyon raporu oluşturulup Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça yapılacak nihai değerlendirme sonucunda sorumlu taraf ve/veya taraflar belirlenir. Tüm bu işlemler için doğacak her türlü giderler işletme sahibi tarafından karşılanır.

ğ) Tesisin proje hatasından dolayı deşarj standartlarını/deniz ortamındaki seyrelmeyi sağlayamaması durumunda, proje firması ile projeyi hazırlayan teknik elemanlara ait yeni yapılacak proje onay başvuruları bir yıl süreyle değerlendirilmeyecektir.

Ancak, bir yıl içinde proje firması tarafından söz konusu olumsuzluğun giderilmesi durumunda bu hüküm geçersiz olur.

Bir yıl süre ile projeleri değerlendirilmeyecek olan firma ile teknik personelin bilgileri, Bakanlık web sitesinde yayınlanır.

Bir yıl içinde proje firması tarafından söz konusu olumsuzluğun giderilmemesi durumunda konuya esas olan proje için söz konusu proje firması ve projeyi hazırlayan teknik personelin almış olduğu proje onayı geçersiz kabul edilir.

h) Genelgenin gerekliliklerini yerine getirmeden projesi yapılarak inşaatına başlanılan veya inşaatı tamamlanan atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanacak her türlü sorun için sorumluluk ilgili işletmeye aittir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

1) Atıksu arıtma tesislerinin tasarımına ilişkin deşarj standartlarında Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği deşarj parametreleri esas alınmakla birlikte, mevcut ise Özel Hüküm Belirleme Çalışması, Havza Koruma Planları, Mahalli Çevre Kurulu Kararları ile getirilen özel kısıtlamalara uyulması gerekmektedir.

Sulama suyu olarak kullanılacak arıtılmış atıksuların Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliği'nde yer alan ilgili tablo kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

i) Eysel ve kentsel atıksu arıtma tesislerinin teknoloji seçimi ve tasarımı, arıtma çamurlarının işlenmesi ve bertarafı ile arıtılmış atıksuların geri kazanımı ve yeniden kullanımına ilişkin olarak, Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliği'nde yer alan teknik bilgiler kullanılabilir.

j) Onaylanacak projelerin teknoloji seçimi ve tasarımında enerji verimliliği dikkate alınarak, en uygun teknolojilerin seçilmesi gerekmektedir.

II. PROJE ONAYI İSTENMEYECEK DURUMLAR

a) Atıksu arıtma/derin deniz deşarjı tesisini 27 Nisan 2004 tarihinden önce kurduklarını veya inşaatına başladıklarını resmi belge ile ispatlayanlar,

b) AB Katılım Öncesi Yardım Araçları kapsamında yer alan atıksu arıtma/derin deniz deşarjı tesisi projelerinden; Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünden tasarım raporuna uygun görüş alanlardan ilgili raporlarının Türkçe nüshalarını sunanlar,

c) Eysel atıksular hariç prosten kaynaklanan atıksuyu arıttıktan sonra hiçbir şekilde deşarj yapılmayacağına (sulama suyu olarak kullanım deşarj kabul edilecektir) veya arıtılan atıksuyun proste kullanılabilirliğine ilişkin üniversitelerin çevre mühendisliği bölümüne veya çevre mühendisliği bölümü öğretim üyelerince hazırlanıp onaylanması koşuluyla Çevre Araştırma ve/veya Uygulama Merkezlerine hazırlatacakları teknik raporu ilgili onay merciince uygun görülenlerin bahse konu atıksu arıtma tesisleri,

ç) Atıksu konulu çevre izni yenileme sürecinde; daha önce proje onayı almamış tesislerinden mevzuatta belirtilen deşarj standartlarını, arıtma yapmadan veya sadece fiziksel çöktürme, ızgara, nötralizasyon, yağ tutucu gibi üniteler ile sağladığını beyan edenlerden, 1 ay içerisinde 2 adedi il müdürlüğü gözetiminde alınmak şartıyla toplam 5 adet 2 saatlik kompozit çıkış suyu numunesinde yapılacak analizler ile deşarj standartlarını sağladıklarını ispatlayanlar. Yeni kurulacak olan tesislerde ise sadece bahse konu ünitelerle deşarj standartlarını sağlayacaklarını taahhüt edenlere deşarj standartlarını sağladıklarını ispatlayana kadar şartlı uygunluk verilecektir.

d) Daha önce proje onayı yapılmış tesislerden mevcut projesinde değişiklik yapılmaksızın sulama suyu standartlarını sağlayıp kullanmak isteyenlerden bu durumu ispatlayanlar,

e) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü), Bakanlığımız Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ve İbank A.Ş. tarafından yapılan ve/veya yaptırılan projeler için bahse konu kurum/kuruluşlar tarafından doldurulacak Ek-7A/Ek-7B formu ile İl Müdürlüğü tarafından doldurulacak Ek-6 formunun onay merciine sunulması halinde ilgili atıksu arıtma tesisi proje dosyası,

Bu Genelge hükümlerinden muaf tutulacaktır.

Mevcut tesisler ile onayı yapılan projelerde yapılacak olan değişikliklerin onaya tabii olup olmadığı hususunda ilgili onay merciinin görüşü alınacaktır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

III. PROJE SUNUMU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

- a) İşletme sahibi veya çevre danışmanlık firması tarafından <http://online.cevre.gov.tr/> adresinden Bakanlık Veri Tabanına firma ve firmaya ait tesis kaydı yapıp Çevresel Bilgi Sistemi Uygulaması seçilerek İl Müdürlüğüne onaylatılır.
- b) Proje dosyası, alıcı ortama deşarj edilmesi durumunda Ek-1'de yer alan tesisler için Bakanlığa, Ek-2'de yer alan tesisler için İl Müdürlüğüne, kanalizasyon sistemine deşarj eden tesisler için ise Ek-1 veya Ek-2'de yer almasına bakılmaksızın ilgili atıksu altyapı tesisi yönetimine onay için firma tarafından bir nüsha halinde sunulur.
- c) Onay mercii gerekli gördükleri projeler için, onay öncesinde firmadan projenin proses seçimi ve tasarımına ilişkin sunumunu, savunmasını ve bir uzman tarafından incelenmesini isteyebilir. Tüm bu işlemler için doğacak her türlü giderler işletme sahibi tarafından karşılanır.
- ç) Proje onay başvuruları onay mercii tarafından 30 iş günü içerisinde değerlendirilir. İncelenen proje dosyasına ilişkin eksiklikler tamamlanmak üzere, resmi yazı ile firma ve işletme sahibine bildirilir. Bildirilen eksiklikler doğrultusunda hazırlanan proje dosyasının firma tarafından onay mercii eksiklik yazısının tarihinden itibaren en fazla 30 iş günü içerisinde resmi yazı ile onay merciiine sunulması gerekmektedir. Eksiklikler doğrultusunda hazırlanan proje dosyasının ilgili onay merciiine sunulması aşamasında postada geçen süre dikkate alınmayacaktır. İlgili Kurum ve Kuruluşlardan resmi görüş veya uzman incelemesi talep edilmesi halinde onay mercii tarafından 30 iş gününü geçmemek kaydıyla ek süre verilebilir.
- d) Proje onayı yapacak atıksu altyapı yönetimleri; atıksu arıtma tesisinin projesini onaylama, ruhsatlandırma ve denetleme yapabilecek şekilde birim kurmak, yeterli teknik elemanı istihdam etmek veya danışmanlık hizmeti almak zorundadır.
- e) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde sektör belirlemesi yapılmamış olan ve/veya Ek-1, Ek-2'de yer almayan işletmelere ait projeleri onaylayacak kurumun tespiti için Bakanlık görüşü alınır.
- f) Atıksu deşarjı yapmayacak tesislerin hazırlatacakları teknik raporun 2 nüsha (1 asıl bir kopya) olarak hazırlanması, tüm sayfalarının raporu hazırlayan uzmanlar tarafından paraflanması, teknik raporun CD (2 adet) ortamına alınmış halinin bulunması, işletmenin, üretimden kaynaklanan atıksularını hiçbir suretle herhangi bir alıcı ortama deşarj etmeyeceğine ve/veya tamamını geri kazanılacağına dair atıksu arıtma tesisinin maksimum kapasitesinin belirtildiği noter onaylı taahhütnamenin dosyaya eklenmesi, su kütle dengesi oluşturularak, su kullanım/atıksu oluşum yerleri ve miktarlarının tablo olarak özetlenmesi, arıtıldıktan sonra kullanılacak suyun özelliklerinin belirtildiği prosese özgü tablo oluşturulması, tesiste kullanılan ve atıksu oluşumuna yol açan tüm proseslerin bir blok akım diyagramında gösterilmesi, seçilen ya da uygulanmakta olan arıtma teknolojileri/yöntemleri kullanılarak geri kazanılan atıksuyun proseste kullanılabilirliğine ilişkin değerlendirme yapılması gerekmektedir. Onay merciiince değerlendirme işlemi Genelgede belirtilen proje onay süreleri dikkate alınarak yapılır.

IV. PROJE İADESİ VE İŞLEMDEN KALDIRILMASI

- a) Genelgede tanımlanan personel şartını sağlamayan, Genelge formatına uygun olarak hazırlanmayan, ilk başvuruda inceleme ve onay ücretleri yatırılmayan, veri tabanı kaydı, başvuru dilekçeleri ve EK-6 formu bulunmayan proje dosyaları değerlendirmeye alınmadan iade edilir.
- b) Süresi içerisinde cevaplanmayan veya ikinci kez eksiklik bildirildiği halde eksikliği tamamlanmayan proje dosyaları işlemden kaldırılır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

İşlemden kaldırılan proje onay dosyası aynı firma ve teknik personel tarafından yeniden hazırlanarak onaya sunulamaz. Bu şekilde Bakanlık ve/veya İl Müdürlüklerince 1 yıl içerisinde 3 dosyası işlemden kaldırılan firma ve projede imzası olan teknik personelin proje onay başvuruları bir yıl süre ile kabul edilmez. İlgili firma ve projede imzası bulunan personele ilişkin bilgiler Bakanlık web sitesinde yayınlanır.

İl Müdürlükleri tarafından bu maddeye konu olan firma ve teknik personele ilişkin bilgileri, iptal işlemine müteakip ivedi olarak Bakanlığa bildirir. İlgili firma ve projede imzası bulunan personele ilişkin bilgiler Bakanlık web sitesinde yayınlanır.

V. PROJE ONAYI VE BİLDİRİMİ

- a) Firma eksikliklerini tamamladığı proje dosyasını Bakanlık onayı için 3 nüsha, İl Müdürlüğü ve atıksu altyapı yönetimi onayı için 2 nüsha halinde çoğaltarak ilgili onay merciine sunar. Onaylanan proje dosyalarında onay yapan personelin çizimlerde imzaları ile kurum mührünün bulunması gerekmektedir.
- b) Bakanlık, İl Müdürlüğü ve atıksu altyapı tesisi yönetimleri onaylanan projeye ilişkin bilgileri Bakanlık veri tabanına girmekle ve sistemden belge numarası ve tarihi almakla yükümlüdür. Sistemden belge numarası ve tarihi alınmamış onaylar kabul edilmeyecektir. Atıksu altyapı yönetimlerinin Genelgenin yayınlandığı tarihten itibaren 6 ay içerisinde bu şartları sağlamaları gerekmektedir.
- c) Proje onayı yaptıran tüm kurum, kuruluş ve işletmeler, tesisin işletmeye alınmasından itibaren, söz konusu tesise ait bilgileri Bakanlık Çevresel Bilgi Sisteminde yer alan Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemine kaydetmekle ve güncelliğini sağlamakla yükümlüdürler.

VI. PROJE İNCELEME VE ONAY ÜCRETLERİ

- a) İnceleme ve Onay ücretleri her yılın başında Bakanlıkça yeniden belirlenir ve hesap numarası ile birlikte Bakanlık web sitesinde yayınlanır.
- b) Bakanlık ve İl Müdürlüğü tarafından incelenerek onaylanacak projeler için inceleme ve onay ücretleri proje sahibince Bakanlık merkez döner sermaye hesabına yatırılır.
- c) İnceleme ve onay işlemlerini yürütecek olan atıksu altyapı yönetimi, inceleme ve onay ücretlerini Bakanlıkça belirlenecek tarifeye göre tahsil edebilecektir.

VII. DİĞER HÜKÜMLER

Bu Genelgenin yayınlanarak yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 14 Şubat 2013 tarih ve 2013/4 sayılı "Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı Genelgesi" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu Genelgenin yayımı tarihinden önce başvuru yapılmış ve onay süreci devam eden proje onay dosyalarının değerlendirilmesinde bu Genelgenin lehte olan hükümleri uygulanır.

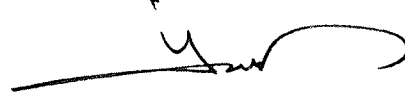
İkincil veya ileri arıtma sonrası deniz ortamına yapılacak deşarjlarda alıcı ortam deniz kabul edilerek sadece atıksu arıtma tesisi proje onayı yapılacak olup, deşarj hattı dikkate alınarak ayrıca derin deniz deşarjı proje onayı istenilmez.

Kurum, kuruluş ve işletmelerden, 15.03.2012 tarihinden önce atıksu arıtma/derin deniz deşarjı tesisi projelendirme işini kapsayacak şekilde ihalelerini yaptıklarını resmi belge ile ispatlayanlar ve/veya noter onaylı sözleşmelerini ilgili onay merciine sunanlar veya bu tarihten önce Bakanlığa atıksu arıtma tesisi proje onay başvurusunda bulunan ve ilgili onay mercii ile onay sürecine ilişkin

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

yapılan resmi yazışma ile bu durumu ispatlayanlar, bir defaya mahsus olmak üzere 2005/5 Sayılı, 2008/13 Sayılı ve 2011/2 Sayılı Genelgeler kapsamında proje dosyalarını sunabileceklerdir. Söz konusu projelerin inceleme ve onay sürelerine ilişkin yürürlükte olan Genelgenin ilgili hükümleri geçerli olacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

İdris GÜLLÜCE

Bakan

EKLER:

- EK-1** : I. Grup İşletmeler Listesi (1 syf)
- EK-2** : II. Grup İşletmeler Listesi(1 syf)
- EK-3** : Proje Onay Başvuru Formu (1 syf)
- EK-4A**: Atıksu Arıtma Tesisi Proje Hazırlama Esasları (3 syf)
- EK-4B**: Derin Deniz Deşarjı Proje Hazırlama Esasları (1 syf)
- EK-5** : Proje Kapsamında İstenen Diğer Belgeler (1 syf)
- EK-6** : İl Müdürlüğü Yerinde İnceleme Formu (1 syf)
- EK-7A**: Atıksu Arıtma Tesisi Onay Bilgi Formu (1 syf)
- EK-7B**: Derin Deniz Deşarjı Proje Bilgi Formu (1 syf)

DAĞITIM:

Gereği :

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı
 - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
 - Su Yönetimi Genel Müdürlüğü
- İlbank A.Ş.
- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
- Valilikler (İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri)
- Tüm Belediye Başkanlıkları (Valilikler Tarafından)
- Büyükşehir Belediye Başkanlıkları
 - Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlükleri
- İl Özel İdareleri (Valilikler Tarafından)

Bilgi :

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği